
OBSAH

PŘEDMLUVA K 1. VYDÁNÍ	11
PŘEDMLUVA KE 2. VYDÁNÍ	13
PŘEDMLUVA KE 3. VYDÁNÍ	15
ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY	17
1. VLASTNICTVÍ, JINÁ MAJETKOVÁ PRÁVA STÁTU A JEJICH VÝKON	19
1.1 Stručně k historii	19
1.2 Vlastnictví a stát jako jeho subjekt	25
1.2.1 Vlastnictví obecně a vlastnictví státu	25
1.2.2 Stát jako subjekt vlastnického práva	28
1.3 Jiná majetková práva státu než právo vlastnické	32
1.4 Výkon vlastnického práva a jiných majetkových práv státu	33
2. VYKONAVATELÉ VLASTNICKÉHO PRÁVA A JINÝCH MAJETKOVÝCH PRÁV STÁTU	37
2.1 Organizační složky státu	37
2.1.1 Vymezení a typy	37
2.1.2 Postavení a rysy	38
2.1.3 Zřízení a zrušení	39
2.1.4 Jednání jménem státu	43
2.1.5 Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových	47
2.1.5.1 <i>Povaha, struktura a působnost Úřadu</i>	47
2.1.5.2 <i>Procesní jednání Úřadu</i>	49
2.1.5.3 <i>Právní stanoviska Úřadu</i>	56
2.1.5.4 <i>Hospodaření Úřadu s majetkem státu</i>	57
2.1.5.5 <i>Zastupování obcí Úřadem</i>	57
2.2 Státní organizace	59
2.2.1 Vymezení	59
2.2.2 Postavení a rysy	62
2.2.3 Zřízení (založení), změny a zrušení	67

2.2.4	Jednání svým jménem	69
2.2.5	Přehled a stručná majetkoprávní charakteristika druhů státních organizací	74
	2.2.5.1 Státní příspěvkové organizace	74
	2.2.5.2 Státní podniky	74
	2.2.5.3 Jiné státní organizace	76
2.3	Pozemkový fond České republiky	77
2.4	Přeměna organizací v působnosti obcí hospodařících s majetkem státu	80
3.	VYMEZENÍ MAJETKU STÁTU	83
3.1	Současné pojetí majetku státu	83
3.2	Hmotný a nehmotný majetek	86
	3.2.1 Nemovitě a movité věci	89
3.3	Jiná třídění majetku	90
3.4	Závazky	91
	3.4.1 Závazky státu	91
	3.4.2 Závazky státních organizací	92
4.	NABÝVÁNÍ MAJETKU STÁTEM	97
4.1	Smluvní nabývání	98
	4.1.1 Bezúplatné smluvní nabývání	99
	4.1.2 Úplatné smluvní nabývání	101
	4.1.2.1 Zadávání veřejných zakázek	103
	4.1.2.2 Exkurz ke koncesnímu zákonu	124
4.2	Nabývání jinými způsoby	125
	4.2.1 Nabývání zákonem	125
	4.2.2 Nabývání na základě zákona	126
	4.2.3 Nabývání děděním ze závěti	132
	4.2.4 Nabývání rozhodnutím příslušného orgánu	133
5.	HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM STÁTU	137
5.1	Vymezení a podstata	137
5.2	Příslušnost k hospodaření	138
	5.2.1 Tzv. spory o příslušnost	142
5.3	Základní povinnosti při hospodaření	145
	5.3.1 Povinnost využívat majetek účelně a hospodárně k plnění funkcí státu a k výkonu stanovených činností	145

5.3.2	Povinnost vést majetek v účetnictví a provádět jeho inventarizaci	151
5.3.3	Povinnost nechat evidovat nemovitý majetek v katastru nemovitostí	165
5.3.4	Povinnost pečovat o zachování majetku a jeho údržbu, popř. i o jeho zlepšení nebo rozmnožení	170
5.3.5	Povinnost důsledně využívat všechny právní prostředky při uplatňování a hájení práv státu jako vlastníka a při ochraně majetku před neoprávněnými zásahy a včas uplatňovat právo na náhradu škody a právo na vydání bezdůvodného obohacení	178
5.3.6	Povinnost průběžně sledovat, zda dlužníci vůči státu včas a řádně plní své závazky, a včasným uplatněním a vymáháním práv státu zajišťovat, aby nedošlo k promlčení nebo zániku těchto práv	185
5.3.7	Povinnost rozhodnout o nepotřebnosti majetku a naložit s ním způsoby a za podmínek podle zákona o majetku státu	192
5.4	Finanční hospodaření	194
5.4.1	Finanční hospodaření organizačních složek státu	194
5.4.2	Finanční hospodaření státních příspěvkových organizací	198
5.4.3	Finanční hospodaření státních podniků	199
5.5	Veřejná podpora (exkurz)	200
6.	TZV. PROZATÍMNÍ HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM STÁTU	203
6.1	Vymezení a podstata	203
6.2	Příslušnost k „prozatímnímu hospodaření“	204
6.3	Speciální povinnosti při „prozatímním hospodaření“	209
6.3.1	Identifikační a evidenční povinnost	209
6.3.2	Realizační povinnost	215
6.3.3	Odkazovací povinnost	216
6.3.4	Odkládací povinnost	217
6.4	Specifické povinnosti při správě majetku podle zákona č. 279/2003 Sb.	218

7.	NAKLÁDÁNÍ S MAJETKEM STÁTU	221
7.1	Obecné vymezení a podstata	221
7.2	Nakládání s majetkem státu mezi organizačními složkami státu a státními organizacemi	223
7.2.1	Vymezení a základní pravidla nakládání	223
7.2.2	Peněžité plnění a náhrady	228
7.2.3	Schvalovací režim	230
7.2.4	Nakládání jednostranným opatřením	231
7.2.5	Pravidla pro nakládání s majetkem zvláštní povahy v „prozatímním hospodaření“	232
7.3	Převody vlastnictví	234
7.3.1	Vymezení a základní pravidla převodů	234
7.3.2	Smluvní převod jako „výjimečný“ způsob nakládání s majetkem	236
7.3.3	Úplatnost a bezúplatnost	237
7.3.4	Schvalovací režim	241
7.3.5	Exkurz ke smluvním typům používaným k převodům	247
7.3.6	Zvláštní právní úpravy převodů	248
	7.3.6.1 <i>Převody zemědělských a lesních pozemků</i>	248
	7.3.6.2 <i>Převody bytů a nebytových prostor</i>	251
7.4	Přechody vlastnictví	253
7.4.1	Přechody zákonem	253
7.4.2	Přechody rozhodnutím příslušného orgánu	254
7.5	Přenechání majetku státu do užívání jiným osobám	256
7.5.1	Vymezení a základní pravidla přenechání do užívání	256
7.5.2	Úplatnost a bezúplatnost	260
7.5.3	Schvalovací režim	261
7.5.4	Exkurz ke smluvním typům používaným k přenechání do užívání	262
7.5.5	Přenechání užívání jiné organizační složce státu nebo státní organizaci	267
7.5.6	Transformace některých užívacích vztahů	269
	7.5.6.1 <i>Trvalé užívání podle § 70 hospodářského zákoníku</i>	269
	7.5.6.2 <i>Trvalé užívání podle čl. II zákona č. 131/1982 Sb.</i>	274
	7.5.6.3 <i>Dočasné užívání podle § 397 a 398 občanského zákoníku ve znění před 1. lednem 1992</i> ...	275

	7.5.6.4 Výpůjčka vzniklá před 1. lednem 2001	276
	7.5.6.5 Nájem nebytových prostor vzniklý před 1. lednem 2001	276
7.6	Nakládání s pohledávkami, jinými majetkovými právy a majetkovými hodnotami státu	277
	7.6.1 Plnění ve splátkách	278
	7.6.2 Postoupení pohledávky	281
	7.6.3 Poměrné uspokojení pohledávky	281
	7.6.4 Prominutí dluhu	282
	7.6.5 Jednostranné upuštění od vymáhání pohledávky.	284
	7.6.6 Schvalovací režim	287
	7.6.7 K „plněním“ mezi organizačními složkami státu a státními organizacemi	288
7.7	Jiné způsoby nakládání s majetkem státu	289
	7.7.1 „Smluvní“ a jiná omezení nakládání s majetkem státu	289
	7.7.2 Nakládání s majetkem státu, o který neprojevíly zájem organizační složky státu, státní organizace ani jiné osoby	292
7.8	Účast státu a státních organizací v právnických osobách a sdruženích od nich odlišných	293
	7.8.1 Akciová společnost a jiné obchodní společnosti	294
	7.8.2 Další právnické osoby	295
	7.8.3 Sdružení bez právní subjektivity	296
	7.8.4 Transformace účasti státu, resp. státních organizací v právnických osobách a sdruženích vzniklých před 1. lednem 2001	297
7.9	Exkurz k charakteru povolování výjimek a poskytování schválení a předchozích souhlasů podle zákona o majetku státu	298
8.	ODPOVĚDNOST PŘI HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM STÁTU	301
8.1	Odpovědnost za porušení povinností při hospodaření s majetkem státu	301
	8.1.1 Odpovědnost fyzických osob	301
	8.1.2 Odpovědnost organizačních složek státu a státních organizací	303
8.2	Odpovědnost za škodu	304
	8.2.1 Odpovědnost za škodu vzniklou státu	304

8.2.1.1	<i>Odpovědnost za škodu podle zákoníku práce</i>	304
8.2.1.2	<i>Odpovědnost za škodu podle obchodního zákoníku</i>	309
8.2.1.3	<i>Odpovědnost za škodu podle občanského zákoníku</i>	315
8.2.2	Odpovědnost státu za škodu vzniklou zaměstnancům a třetím osobám	322
9.	KONTROLA DODRŽOVÁNÍ POVINNOSTÍ PŘI HOSPODAŘENÍ S MAJETKEM STÁTU	325
10.	VZORY VYBRANÝCH ÚKONŮ PŘI HOSPODAŘENÍ A NAKLÁDÁNÍ S MAJETKEM STÁTU	329
	PŘÍLOHY	363
I.	VYBRANÉ PRÁVNÍ PŘEDPISY	365
I.1	Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích – úplné znění ...	365
I.2	Vyhláška Ministerstva financí č. 62/2001 Sb., o hospodaření organizačních složek státu a státních organizací s majetkem státu – úplné znění	409
I.3	Vyhláška Ministerstva zemědělství č. 433/2002 Sb., o podrobnějších pravidlech pro plnění povinností podle § 14 odst. 1 a 3 zákona č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích, Pozemkovým fondem České republiky – úplné znění	429
I.4	Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla) – výňatek	434
I.5	Zákon č. 201/2002 Sb., o Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových – úplné znění	463
I.6	Zákon č. 77/1997 Sb. o státním podniku – výňatek	481
II.	ÚŘAD PRO ZASTUPOVÁNÍ STÁTU VE VĚCÍCH MAJETKOVÝCH VE SCHÉMATECH	487
II.1	Schéma Úřadu	487
II.2	Schéma Územního pracoviště Úřadu	488
	CITOVANÁ LITERATURA	489
	VĚCNÝ REJSTŘÍK	491